Голос України

Газета Верховної Ради України

№ 60 (2560) ■ Середа, 4 квітня 2001 року ■ Ціна договірна

Повага до індивідуальності кожного учня та розвиток їхніх природних здібностей — головні аспекти виховання у нещодавно створеній Краснодонській міській гімназії, що на Луганщині.

Фото Вадима ЛІСНОГО (Укрінформ).

■ *1912 р. Ленський розстріл. Викликав посилення революційного руху також і в Україні.*

■ *1917 р. Розпочав роботу установчий з'їзд Української партії соціалістів-революціонерів, який прийняв, зокрема, рішення про необхідність автономії України.*

■ *1936 р. В Одесі засновано НДІ очних хвороб (нині — імені академіка Філатова).*

■ *1984 р. Не стало авіаконструктора Олега Антонова. Автор більше 60 типів літаків.*

4 квітня

Лукашенко проконсультує Кучму?

Президент Білорусі Олександр Лукашенко висловив занепокоєння у зв'язку із ситуацією в Україні. На прес-конференції у Москві він зазначив, що ситуація в Україні «широко обговорювалася» на його переговорах з Президентом РФ Володимиром Путіним.

«Україна — братня держава, — сказав білоруський Президент. — І ми дуже хворобливо реагуємо на події, що відбуваються». За його словами, керівництво Білорусі ще «сім-шість місяців тому попереджувало Президента України» та російську владу про можливі події. «На жаль, наш прогноз підтвердився», — наголосив А. Лукашенко. Він повідомив, що найближчим часом у Києві відбудеться його зустріч з Президентом України Л. Кучмою. «Ми обговоримо багато проблем. Звісно, не втручаючися в проблеми України. Це — внутрішня справа держави», — сказав білоруський Президент, повідомляє агентство «Інтерфакс-Україна».

У Конституційному Суді

Невідкладні, отже, термінові

Законопроекти, визначені Президентом України як невідкладні, повинні бути терміново включені Верховною Радою до порядку денного сесії та розглянуті в пріоритетному порядку — раніше за інші законопроекти. Про це йдеться в оприлюдненому вчора рішенні Конституційного Суду України стосовно тлумачення частини 2 статті 93 Конституції за поданням Президента.

Водночас Конституційний Суд зазначає, що реалізація конституційного положення стосовно законопроектів, визначених главою держави як невідкладні, «допускає можливість встановлення спеціальних парламентських процедур». «Встановлення процедури позачергового розгляду парламентом законопроектів, визначених Президентом як невідкладні, є прерогативою парламенту» — йдеться у рішенні КС. Згідно з частиною 5 статті 82 Конституції порядок роботи парламенту визначається Основним Законом і законом про Регламент Верховної Ради, який поки що не прийнято.

Чергова спроба приручення опозиції

Парламентська хроніка
Ранкове і денне засідання 3 квітня

Опозиція не хоче бути прирученою. Такого висновку можна дійти після чергового обговорення законопроекту про парламентську більшість і опозицію.

Доповідач, голова Комітету Верховної Ради з питань правової політики Олександр Задорожній, зупинився на концептуальних засадах цього законопроекту. Пропоновано, щоб парламентська більшість формувалася внаслідок персонального входження до коаліції. Цим усі права більшості фактично вичерпуються. Натомість законопроект дозволяє Президенту розпустити парламент, якщо протягом 30 днів депутати не зможуть сформувати більшість.

(Закінчення на 2-й стор).

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Світ про Україну

На роздоріжжі

«Кучмагейт показав: Україна обтяжена такими само, як і її сусіди — Білорусь, Молдова та Росія, фундаментальними перехідними проблемами, що залишилися від радянських часів, — пише **«Уолл стріт джорнал Юроп»**. — Наприклад, Україною керує радянська еліта, яка почувається однаково і в умовах «комунізму», і в умовах «демократії». І продовжує робити те, що вона вміє найліпше: маніпулювати важелями державної влади заради єдиної мети — власного збагачення. В Україні розрізнена і неефективна національна демократична опозиція, яка довела нездатність мобілізувати свої національні або демократичні складові. В Україні для більшої частини громадян після 10 років псевдореформ демократія і вільний ринок — поняття, рівнозначні зубожінню».

(Закінчення на 5-й стор.).

У номер

Районки заплачуть

Нині питома вага загальноукраїнських видань в інформаційному полі Чернігівської області становить лише п'ять відсотків. З такою інформацією виступив начальник обласного управління у справах преси та інформації Віктор Ткаченко. Аналізуючи можливості впливу ЗМІ на читачів Придесення, він зазначив, що столичні редакції, лобіюючи у Верховній Раді питання про роздержавлення преси, передбачають істотну вигоду від прийняття цього закону, який знищить районні газети. Останні за невеликих тиражів не можуть жити без дотацій і тому припинять своє існування. Тільки торік органами влади виділено місцевій пресі 520 тисяч гривень фінансової допомоги.

Врожай

Час подбати про соняшник

У Криму з понад 300 тисяч гектарів, відведених під озимину, довелося пересівати лише три тисячі. Дві тисячі переведено в кормову групу. На півострові вже почали сівбу соняшнику.

Альтернатива

Кредит погасять... поросятами

За допомогою Фонду підтримки житлового будівництва на селі в Луганській області торік споруджено 630 будинків і 20 тис. квадратних метрів господарчих будівель. Активізація роботи фонду багато в чому стала можливою завдяки регулярним надходженням коштів, у тому числі й бюджетних, що допомагає у кредитуванні сільгоспвиробників. З початку нинішнього року, наприклад, Фонд підтримки індивідуального житлового будівництва видав кредит на суму більш як 450 тис. гривень.

(Закінчення на 3-й стор.).

Що маємо — не бережемо, втративши — плачемо

Державний комітет будівництва, архітектури та житлової політики України і Харківська обласна державна адміністрація, використовуючи досвід Східноукраїнського енергетичного банку «Мегабанк», спробують завтра в Харкові знайти відповідь на архіважливе запитання нашого часу: як зробити так, щоб населення країни нарешті почало платити за рахунками за використані енергоносії та інші види комунальних послуг? За попередніми даними, в роботі семінару візьмуть участь майже 250 представників усіх міст України. Досвід харків'ян заслуговує уваги бодай тим, що тутешні керівники ось уже більш як два роки з ініціативи місцевих банкірів пропонують населенню нові сучасні форми розрахунку за комунальні послуги.

(Закінчення на 6-й стор.).

■ *У середньому на 14 відсотків підстрибнули ціни на хліб у Луганській області.*

■ *Завершено роботи зі знешкодження боєприпасів, виявлених у столичному парку імені Т. Шевченка — знайдено 85 артснарядів часів Великої Вітчизняної війни.*

■ *Врятовано трьох рибалок, котрі вийшли у неділю в море із Залізного порту, що за 50 кілометрів від Скадовська Херсонської області, і не повернулися вчасно додому.*

P. S.

Наша адреса в Internet на сервері української преси: http://uamedia.visti.net/golos/

Чергова спроба приручення опозиції

Ранкове і денне засідання 3 квітня

Парламентська хроніка

(Початок на 1-й стор.).

Законопроект передбачає також певні права опозиції, яка, як і більшість, повинна персонально реєструватися. Для заохочення опозиції у її відання передаються три комітети Верховної Ради: з питань Регламенту, забезпечення депутатської етики та організації роботи Верховної Ради з питань свободи слова та інформації політики і з питань боротьби з корупцією та організованою злочинністю. Опозиція одержить доступ до державних ЗМІ. Зокрема, вона матиме право на 10-хвилинний виступ в телефірі, а також на публікацію обсягом 10 тисяч знаків протягом місяця в газеті «Голос України».

Однак промовці, особливо ті, хто опонує нинішній владі, переконані: це чергова спроба приручити опозицію. Водночас народні депутати висловили думку, що цей законопроект —замаскована спроба внести зміни до Конституції, оскільки Основний Закон визначає право Президента розпускати парламент у виняткових випадках, а точніше — в єдиному: коли протягом 30 днів сесія не може розпочати свою роботу.

А тому, на думку народних депутатів Станіслава Ніколаєнка («Лівий центр») і Михайла Павловського («Батьківщина»), треба насамперед внести зміни до Конституції і перерозподілити повноваження Президента та Верховної Ради у бік посилення функцій парламенту. Тобто перейти від президентсько-парламентської моделі до парламентсько-президентської. Народні депутати розглянули проект закону про корпоратизацію підприємств. Як зазначив заступник міністра економіки Олександр Шлапак, цей закон потрібний, щоб урівняти умови роботи державних і приватизованих підприємств.

Суперечливі думки у народних обранців викликав запропонований урядом проект закону про телекомунікації. І хоча заступник голови Державного комітету зв'язку та інформатизації Анатолій Довгий стверджував, що законопроект потрібний для входження у світову спільноту, поліпшення умов приватизації «Укртелекому», депутати висловили сумнів щодо цих тверджень. Зокрема, автор альтернативного законопроекту Григорій Омельченко звернув увагу на те, що правові пропозиції урядовців насамперед створюють неконкурентне середовище. Окрім того, законопроект розв'язує до деякої міри руки спецслужбам.

На сесії розглянуто також проект закону про внесення змін до деяких законів України у зв'язку із закриттям Чорнобильської атомної електростанції щодо закріплення додаткових соціальних гарантій працівникам ЧАЕС.

Володимир КОРОЛЮК.

Фотофакт

Учора угоду про співробітництво та взаємодію підписали депутатська група «Трудова Україна» (керівник Ігор ШАРОВ) та фракція Народно-демократичної партії (керівник Олександр КАРПОВ).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Найкраща допомога — знайти інвестора

Депутат в окрузі

«Золоте гроно хмелю» — таку символічну для Житомирщини назву має приз, яким цього року кращих політиків та підприємців нагороджували вперше. У числі тих, кому його вручено за великий особистий внесок у розвиток економіки області, і народний депутат України Юрій СПІЖЕНКО.

У березні минулого року мешканці Кам'яного Броду, що в Баранівському районі, звернулися до Юрія Спіженка з проханням «підняти на ноги» фаянсовий завод. Але як знайти бажаючих узяти на себе величезні борги підприємства? Зрештою народному депутатові разом з головою облдержадміністрації вдалося «засватати» асоціацію НІМФА «Рідан» і на базі заводу створити ЗАТ «Кам'янобрідський фаянс». За півроку завершено перший етап реконструкції: різко скоротилися витрати газу й електроенергії, а якість посуду завдяки новим технологіям поліпшилась. У листопаді відбувся пуск оновленого фаянсового заводу. Показово: продукція пішла на експорт, до Західної Європи. А реконструкція підприємства триває. Проводять переговори з представниками зарубіжних фірм, щоб залучити їх до докорінного технічного переоснащення.

ВАТ «Мар'янівський склозавод» Баранівського району восени минулого року зустрів трьохсотріччя свого підприємства з радісним настроєм: завдяки додатковим вливанням коштів вдалося не допустити банкрутства.

Найближчим часом має відбутися пуск першої черги заводу з переробки некондиційної деревини в Олевському районі — це сто робочих місць. У цьому ж районі народний депутат допоміг у пошуках інвесторів для відродження заводу залізобетонних конструкцій, який не працював кілька років.

Юрій Спіженко став також ініціатором кількох цікавих проектів, що здійснюються в сільськогосподарському виробництві районів, які входять до його виборчого округу. Передусім це створення приватних структур, що займаються селекційною справою. Такий підхід вкрай важливий уже навіть тому, що більшість худоби сьогодні — у приватних хлівах населення. Хмелярство народний депутат відстоював не тільки на законодавчому рівні, добиваючись збереження відрахувань від продажу пива на розвиток цієї галузі, а й конкретною допомогою Олевському району — і молодих хмільників там значно побільшало. До вже втілених у життя вдалих проектів, які працюють на перспективу, Ю. Спіженко відносить і міні-завод з випуску супербіодобрив у Ємільчинському районі.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

Про звіт Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення за 2000 рік

ПОСТАНОВА Верховної Ради України

Розглянувши звіт Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення за 2000 рік, Верховна Рада України відзначає суттєві недоліки в діяльності цього позавідомчого державного органу.

Зокрема, без погодження з відповідним Комітетом Верховної Ради України Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення затверджено положення «Про порядок ліцензування каналів мовлення» та «Про умови конкурсу на отримання ліцензій», які суперечать нормам законодавства. Це ставить під сумнів об'єктивність та прозорість ліцензування телерадіоорганізацій.

Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення не лише не забезпечила виконання норм Закону України «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації», а й, проігнорувавши рішення парламенту, самоусунулася від розміщення державного замовлення щодо інформування суспільства про діяльність Верховної Ради України на каналах Національної телекомпанії України та Національної радіокомпанії України. Таким чином, повноважний державний орган не справився зі своїм головним завданням — забезпеченням вільного доступу громадян до інформації.

У діях окремих членів Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення простежувалися некомпетентність, прагнення скористатися засобами масової інформації для пропагування власних політичних поглядів.

Ці та інші недоліки в діяльності Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення дають підстави для висновків про необхідність її кадрового зміцнення.

Верховна Рада України постановляє:

1. Звіт Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення за 2000 рік взяти до відома.

2. Національній раді України з питань телебачення і радіомовлення привести у відповідність із вимогами законодавства України норми положень «Про порядок ліцензування каналів мовлення» та «Про умови конкурсу на отримання ліцензій», прейскуранта «Про максимально-граничні тарифи на поширення програм радіомовлення та телебачення» та погодити їх, як передбачено статтею 5 Закону України «Про телебачення і радіомовлення», з відповідним Комітетом Верховної Ради України.

3. Доручити Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації підготувати пропозиції про внесення відповідних змін до Закону України «Про телебачення і радіомовлення» в частині визначення строку дії ліцензії на право користування каналом мовлення та у тижневий термін подати їх на розгляд Верховної Ради України.

4. Відповідно до Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення» до 1 травня 2001 року провести ротацію двох членів Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення з частини її складу, призначеної Верховною Радою України.

5. Доручити Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації внести пропозиції щодо вдосконалення процедури проведення ротації членів Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення з частини її складу, призначеної Верховною Радою України, та провести відповідну підготовчу роботу.

6. Звернутися до Президента України з пропозицією проаналізувати діяльність призначених ним членів Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення та розглянути питання про доцільність проведення ротації відповідної частини її складу з метою підвищення фахового рівня цього державного органу в цілому.

7. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на заступника Голови Верховної Ради України Гавриша С. Б.

Голова Верховної Ради України І. ПЛЮЩ.

м. Київ,
22 березня 2001 року.
№ 2309-III.

Весняне загострення «виразки» влади

Коментар

Уже другий день пацієнтка «Медикому» Юлія Тимошенко приймає процедури без нагляду озброєних «медбратів». Міліцейський «консиліум» після рішення Верховного Суду відкликано на місця постійної дислокації. Назавжди? Чи знову до сигналу «оглянути» непоступливу хвору, яку пан Обіход обіцяє тримати на «диспансерному обліку» в ГПУ?

Для Юлії Тимошенко між двома рішеннями — Печерського районного і Київського міського судів — не було обрано нового запобіжного заходу. І вона, за бажання, могла б прощально махнути крилом літака своїм «кураторам» на Різницькій. Утім, як і їхнім кураторам із впливовіших вулиць. Але такого подарунка вони не одержали. І, схоже, не дочекаються. Як відомо, Юлія Тимошенко обіцяє інший «презент» своїм слідчим —бандероль із закордонними паспортами. Як нагадування про спільне співжиття у державі, де в кожного своя функція: хтось працює на користь опозиції беззаконню; хтось виписує ордери на арешт за вказівками беззаконня. І перші, і другі залишаються співвітчизниками...

Глава адміністрації Президента Володимир Литвин закликає всіх нас «не політизувати» рішення Київського міського суду про повторний арешт екс-віце-прем'єра: «Є рішення суду, і його необхідно виконувати», — заявив пан Литвин на семінарі для представників регіональних ЗМІ. Чи треба «політизувати» рішення Верховного Суду про повторне звільнення екс-заарештованої, глава АП не роз'яснив. Хоча чесно зізнався: після огляду закордонної преси з публікаціями, присвяченими «рецидиву» ув'язнення Тимошенко, він зрозумів, що вердикт Київського міського суду шкодить іміджу України. У цій ситуації, вважає В. Литвин, не треба «ховати голову в пісок».

Її і не ховають. «Голова» з Генпрокуратури чітко визирає з-за постанови Київського міського суду. Соратники Юлії Тимошенко з «Батьківщини», посилаючись на джерела у тій же АП, стверджують: «Постанова готувалася заступником Генпрокурора Миколою Обіходом і першим заступником Голови ВР Віктором Медведчуком...» Юлія Володимирівна виявилася надто балакучою між двома арештами, щоб доручати цю важливу справу працівникам «незалежної» судової влади.

Недаремно гнівалися «касетні голоси» на голову Верховного Суду Віталія Бойка. Недаремно прем'єр Віктор Ющенко сподівався, що «наступить рішення гуманне, справедливе. І правда буде торжествувати. Ще не вечір». Хоча до перемоги правди ще дуже далеко. Можливо, навіть далі, ніж ми сподіваємося. Поки що залишається просто погодижватися з оцінкою Віктора Ющенка, що рішення Верховного Суду «адекватне ситуації».

А ситуація, здається, вимальовується така. Другий арешт подвоїв політичний капітал одного з найрішучіших лідерів опозиції. Саму опозицію надихнув на системніщі дії у боротьбі з «черговою провокацією влади».

Але і влада не чекає «вечора» і, тим паче, «ранку». Її силові рішення підказують нетямущим: демократичні цінності з усіма «витребеньками» — правами людини, елементарною мораллю та свободою слова — це лише красиві заставки для звернень до народу, дипломатичних обіцянок і послань до парламенту. Насправді нас усіх і надалі збираються «посилати» у відомому з касет Мельниченка напрямку. І навряд чи наш «рух» зупинить принциповість Верховного Суду. Якщо має рацію директор Інституту політики Микола Томенко (а він, схоже, має), і група СДПУ(о), що з усіх сил лобіює Юрія Гайсинського на посаду Генпрокурора, переможе, ми згадуватимемо «нині діючого» М. Потебенька зі щемною ностальгією. З партійним Генпрокурором у перспективі принциповість Віталія Бойка може «відпочивати».

...Повторно звільнена Юлія Тимошенко почувається так само погано (фізично — не духовно). Рішення Верховного Суду, хоча і приємна несподіванка, але все-таки не лікувальний метод для виразки. Тим більше на тлі масштабного загострення «виразкової хвороби» нашої влади. Із усіма симптомами, характерними для діагнозу. Яка судова інстанція, який медичний консиліум позбавить усіх нас від виразок у нашому вітчизняному організмі?

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Фото Дмитра ГАВРИША (УНІАН).

 Милосердя

Шефська допомога з Донеччини

Допомоги на загальну суму близько 2,5 мільйона гривень надала Донецька область регіонам Закарпаття, які потерпіли від повені. Перераховано майже 280 тисяч гривень грошових переказів, у тому числі 40 тисяч гривень — із резервного фонду обласної держадміністрації, 10 тисяч гривень — від Донецького міськвиконкому. Для відновлення зруйнованих будівель, дамб і гребель підприємства регіону відправили 5,8 тисячі тонн каміння, 4,4 тисячі тонн щебеню, майже 200 тонн інших будівельних матеріалів, 3 тисячі тонн вугілля, металопрокат. Триває збирання і відправлення гуманітарних вантажів: продуктів та одягу.

Майже вся допомога — адресна. Спочатку більша частина коштів і матеріалів спрямовувалася до Рахівського, Тячівського та Міжгірського районів. Нині на прохання керівництва Закарпатської області донеччани взяли шефство над Виноградівським районом. 24 березня колона автомобілів із Донецька уже доставила гуманітарних вантажів на 460 тисяч гривень. Таку допомогу надають і інші міста області. Очікується, що цього тижня голова Донецької обласної держадміністрації Віктор Янукович особисто відвідає «підшефний» район для того, щоб визначитися із обсягами і видами допомоги потерпілим.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

 Фотофакт

На біду Закарпаття Грузія також відгукнулася гуманітарною допомогою.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Ми довго мовчки відступали

 Регіон

Дніпропетровську область Всеукраїнська організація «Громадський контроль» обрала за плацдарм для здобуття законних прав свого існування. Відбулася зустріч її активістів з лідерами місцевих рухів і політичних сил, мета якої — заручитися підтримкою щодо прийняття в Україні закону про громадський контроль за діями влади. Відповідний проект уже підготовлено. Фактично лише ендепісти та соціал-демократи об'єднані не відгукнулися на запрошення.

— Зліквідувавши колишній контроль населення за діями держпосадовців та органів місцевого самоврядування, Україна надала безпрецедентну можливість пройдисвітам усіх мастей десять років поспіль безкарно грабувати країну та її народ, — заявила Галина Кучеренко, яка очолює у Дніпропетровську регіональне відділення ВО «Громадський контроль».

Організація виникла рік тому. Спочатку в Києві, але дуже швидко осередки утворилися і в усіх без винятку регіонах. Є й певні здобутки. Але, як пояснив голова ради об'єднання Василь Волга, в повному обсязі задуманої мети домогтися ще не вдається. І не секрет чому. Нинішня влада не хоче, щоб її контролювали. Як і партії, що «обслуговують» цю владу. Тим часом у США, наприклад, понад десять тисяч громадських організацій пильно стежать за владою на всіх рівнях. Спіймані на зловживаннях там нізащо не втримаються у своїх кріслах.

А хіба можна миритися з тим, що коїться в нас? В Україні справді потрібен закон про громадський контроль, про «право питати з тих, кому довірено владу, в чиїх інтересах вона використовується».

Лідери ВО «Громадський контроль» недарма обрали Дніпропетровщину для «розкрутки» своїх ідей. Тут багато сумних прикладів, наголошувалося на зустрічах, що є «взірцем» беззаконня в діяльності місцевої влади. А ми, тобто суспільство, лише «довго мовчки відступали».

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

 Вітчизняний стиль

Знесла курочка... прибутки

Одне з економічно найсильніших господарств Рівненщини — агрофірма «Крупець», що в Радивилівському районі, половину прибутків одержує від птахівництва. Тому, як запевняє її керівник, депутат Рівненської обласної ради Володимир Варфалюк, тут і надалі розвиватимуть цю галузь, збільшуватимуть поголів'я високопродуктивної птиці, завезеної з Угорщини. Так, викупивши одне з незавершених будівництв, агрофірма облаштовує його під птахоферми, де всі процеси догляду за птицею (а її сюди завезуть ще 125 тисяч голів) будуть комп'ютеризовані: один оператор обслуговуватиме 30 тисяч бройлерів.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Талант без терміну давності

 Ювілеї

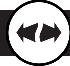
100-річчя від дня народження відомого українського письменника Павла Байдебури відзначила громадськість Донеччини. Премію, що носить ім'я земляка, заснували обласне управління культури та обласна організація Національної спілки письменників України. Названо імена трьох перших лауреатів нагороди — ними стали місцеві літератори Іван Мельниченко, Павло Кущ та Оксана Кожем'яка. Передбачається, що віднині премія вручатиметься щорічно в день народження письменника 1 березня.

Співцем донецької землі називають Павла Байдебуру —автора понад тридцяти книг, головними героями яких стали люди праці. Саме у вугільному краї проходило становлення таланту, тут він творив у повоєнні роки. Майже двадцять років очолюючи обласну письменницьку організацію, Павло Андрійович дав путівку в літературне життя не одному юному обдаруванню. Днями відновлено меморіальну дошку на будинку, де жив ювіляр: попередню табличку, виконану із кольорового металу, поцупили сучасні збирачі брухту.

Ліна БУШ.

Донецька область.

Вагітність сниться до розтрат

 Тенденції

До народження первістка в сім'ї Бескоровайних готувалися за чотири місяці до події. Їх попередили, що доведеться робити кесарів розтин, що спричинить великі витрати. Тому відкладали гроші, купували шприці, марлю, системи, йод, відзначаючи все це за заздалегідь складеним медиками списком. Але ближче до пологів з'ясувалося, що 600 потрібних гривень майбутні батьки так і не змогли зібрати.

Тоді Світлана й Володя пішли на хитрощі. Дізнавшись, в якому із пологових будинків Луганська пологи коштуватимуть дешевше, вони за тиждень до строку викликали «невідкладну допомогу» і Свєта, посилаючись на біль у животі, потрапила до гінекологічного відділення саме тієї лікарні, де «побори» медиків не так били по сімейному бюджету. Через тиждень Свєта народила хлопчика. Згодом вона дізналася, що в області лише 30% пологів відбуваються нормально, решта — з ускладненнями для матері й дитини. Отож їй, можна сказати, пощастило.

Починаючи з 1991 року, на Луганщині кількість пологів щороку зменшується в середньому на 1,5—2 тисячі. Основну причину цього головний акушер-гінеколог області Ірина Чибісова бачить у значному падінні соціально-економічного рівня в державі. Збідніла медицина, на зізнання самих лікарів, сьогодні не в змозі впоратися зі своїм завданням. Скажімо, на Луганщині у дітей зафіксовано високий відсоток вроджених вад розвитку, які не завжди можна скоригувати хірургічним шляхом. Щоб вплинути на ситуацію, треба мати спеціальну техніку, здатну виявляти такі вади у дітей на ранній стадії вагітності матері. Але й таких апаратів в області немає.

Бажає кращого і здоров'я самих породіль, що пояснюється поганим харчуванням і дуже низьким життєвим рівнем. Неопалювані будинки, відсутність у квартирах гарячої води, робота в тяжких умовах негативно впливають і на здоров'я матерів, і на здоров'я їхнього потомства.

Велике занепокоєння викликають умови, в яких їм доводиться народжувати. Через відсутність телефонного зв'язку, електрики, транспорту, мешканці віддалених населених пунктів часто народжують удома. Сьогодні в області поставлено питання про дострокову госпіталізацію вагітних за 70 днів до пологів, але до лікарні вони лягають неохоче, оскільки це пов'язано з великими витратами для сім'ї.

Алла АНТИПОВА.

Луганська область.

 У номер

Дніпропетровськ

Приречені на двійки і нервові стреси

Більше половини дніпропетровських дітей дошкільного віку виховуються нині вдома. Завелика плата стримує батьків віддавати дітей у дитсадки, до того ж, їх мережа неймовірно скоротилася і скорочується далі. Але тепер вдарили на сполох педагоги загальноосвітніх шкіл, ліцеїв та гімназій. У початкові класи приходять непідготовлені як слід до навчання діти. І їм взагалі складно призвичаюватися до шкільних вимог та дисципліни, стосунків з ровесниками у колективі. Звідси перевтоми, стреси, переживання та психологічні травми і навіть нервові захворювання.

Дніпропетровські педагоги зібралися разом з медиками, щоб заявити: через відсутність системного дошкільного виховання малюки, потрапивши до школи, втрачають здоров'я.

Тому необхідно негайно відновлювати дошкільну підготовку у відповідних закладах. З цим міськвиконком охоче погодився і закликав батьків бодай у 5—6-літньому віці обов'язково віддавати чад у садки. Але цікаво, що відповідальність за цю «агітацію» покладено винятково на вчителів шкіл і вихователів дитячих комбінатів.

Луганськ

Кредит погасять... поросятами

(Початок на 1-й стор.).

Як було заявлено на засіданні ради фонду, яке відбулося нещодавно, кредитування та підготовка до сезону будівельних робіт ідуть уже повним ходом. Заготовлено всі необхідні будматеріали, щоб селяни могли вчасно розпочати будівництво власних садиб. А загалом фонд планує цього року зібрати 5,2 млн. гривень, 4 млн. з яких віддати під кредити, укласти 350 угод на будівництво і здати під ключ 220 житлових будинків. Кредити селяни віддаватимуть сільгосппродукцією.

Рівне

Новий вітамін для поля

Схоже, на Рівненщині в найближчому майбутньому використовуватимуть нове добриво — туфи з гранітних та базальтових кар'єрів, яких тут багато. Чекають лише на остаточний «вердикт» учених. Перші результати обнадійливі: в Інституті буряківництва та на Шубківській науково-дослідній станції після підживлення туфами грунту одержано прибавку врожаю буряків та картоплі відповідно на 18 та 25 відсотків. Над проектом промислового видобування нового вітаміну для поля працюють науковці Рівненського державного технічного університету. Нове добриво особливо знадобиться у поліських районах області, де грунти бідні, піщані.

Вінниця

Прикордонники застосували зброю

Водієві автомобіля-всюдихода «Урал» навіть за весняної негоди не становило особливих труднощів польовими дорогами обминути прикордонний пост «Піщанка», що на українно-молдовському кордоні, і проникнути на нашу територію. Прикордонники почали переслідування. Чому водій не реагував на їхні вимоги, стало зрозуміло після того, як автомобіль зупинили пострілами в колеса. В кузові був контрабандний вантаж — шість тонн незадекларованого спирту.

Автомобіль-порушник затримали воїни Могилів-Подільського прикордонного загону, що на Вінниччині.

Фотофакт

У столичному Українському домі відбувається 10-та виставка-ярмарок «Продукція харчових підприємств України», яку відкрив міністр агрополітики І. Кириленко.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Справа про шовки та борги

Журналістське розслідування

Крамницю з райцентрівськими дефіцитами пограбували вночі. Саме напередодні через несплату майже річного боргу місцевій службі охорони від приміщення було відключено сигналізацію. Злодії немов очікували цього. Вправившись за мить із замком, вони вивезли вантажівкою все, що вважали дорогоцінним, — модельне імпортне взуття, одяг.

Завмага Ларису Кринко було звільнено відразу після ревізії. Її лист до редакції про кількарічну тяжбу про поновлення на роботі викликав співчуття: жінка не мала жодної догани за п'ятнадцять років, відзначалася грамотами, якийсь час її портрет висів на дошці пошани. Та й крамницю з колишніми дефіцитами будь-кому не доручали (лише два роки тому в райцентрі з'явився нормальний офіційний ринок, де можна все не дістати, а купити!). Скільки треба було здати гарбузового насіння, щоб поза чергою купити кольоровий телевізор, шкірянку! А хіба начальство вирощувало гарбузи? Ще до 1994 року Лариса Несторівна була потрібна всім. З нею всі хотіли знатися — запрошували на родинні свята. Їй допомагали вирішувати справи —свої та родичів.

«І ось усе це скінчилося, — написала вона. — Я нікому не потрібна. Мене підозрюють, що саме я пограбувала магазин. Хоча тоді ж тут спіймали трьох хлопців, які грабували їдальні, торговельні точки». У райсуді, коли дізналися, що маю намір перевірити листа Л. Кринко, довго і прискіпливо вивчали посвідчення, бланк відрядження. Зрештою, на моє прохання було віднайдено справу про засуджених за грабунки райцентрівських магазинів. Грабіжники свідчили про свої крадіжки в їдальні, у продовольчому магазині, промтоварному. Саме о тій порі пограбували і крамницю Кринко. Слідство не знайшло доказів про їхню причетність до вивезення з магазину взуття, одягу. Отже, всі підозри впали на завмага? Як усе просто! Після прочитання судової справи з'явилися сумніви.

У райспоживспілці аргументували своє рішення висновками ревізії. Мовляв, грабіжники грабіжниками, але, як з'ясувала перевірка, у крамниці вели подвійну бухгалтерію, було виявлено товари, які ніде в документах не зафіксовано.

— Та нехай все це вам розкаже ревізор, — радили.

— А я нічого не можу додати, крім того, що в акті написав, — казав той. — У неї були серйозні порушення.

Відчувалося, що чоловік щось недомовляє, приховує. Подумалося: побоюється керівництва. Тому з нього нічого й не витягнеш.

З Ларисою Несторівною зустрілися у неї вдома. Господарка була літнього віку, невисока, худенька, з втомленими чи то від безсоння, чи то від сліз очима. Приїзду кореспондента вона здивувалася:

— А я думала, що листа перешлють в обласний суд...

Відразу заплакала-захвилювалася:

— Вам уже, мабуть, наговорили про мене всяких капостей...

— Та нічого поки що такого, — спробував заспокоїти.

— І Валентина Петрівна нічого не сказала?

— А хто це? — спитав.

— Економіст.

— Що вона має сказати?

— Та вони всі тут на мене... — заплакала.— А ви подивіться, як я бідно живу.

У вітальні, в якій говорили, справді було скромно. Старий кольоровий телевізор радянських стандартів. Тих часів — ненові килим на стіні, каштанова стінка з посудом. На підлозі — зачовгані доріжки.

— Я бідую! — продовжувала Лариса Несторівна. —Живемо на батькову пенсію та город. Чому вони так зі мною? Кажуть, липова накладна. Та я сто разів доведу, що не липова...

Я звернув увагу на портрети вродливої дівчини-чорнявки — на стіні, на столі, у ніші книжкової полиці. Як ікони, у красивих рамках, на видноті.

— Це ваша дочка?

Очі Лариси Несторівни потеплілі. Обличчя посвітліло:

— Це наша Оленька-розумничка. Ми тільки нею і живемо. Вона в нас університет закінчила.

— З вами живе?

— Що ви! Що їй у цьому селі робити? Вона в Києві. Уже вийшла заміж...

Майже годину жінка показувала документи, які спростовували висновки ревізії. Вони були переконливими і аргументованими. Деякі моменти все ж вимагали додаткових уточнень у відділі, якому підлягав магазин.

— А ви з Валентиною Петрівною говорили? — запитала.

— Ні.

— Поговоріть, будь ласка, з нею. Вона вам усе скаже, як є. — А ви чого боїтеся?

— Не питайте...

Запитав у Валентини Петрівни, «яка все знає»:

— Ви, мабуть, добряче побили з нею горшки, якщо саме від вас вона очікує всіляких каверз?

— Ніяких горшків я з нею не била, — знітилася. — Ніхто з нею нічого не бив! Я їй просто правду в очі кажу. Негарно вона зробила...

— Ви віріте, що це вона обікрала магазин?

— Хіба тільки я? Та про це в місті всі говорять.

— Є докази того?

— Вона всім винна долари!

— Які долари?

— О... та ви цього не знаєте... У нашій конторі спитайте кожного другого — і він скаже: не віддала стільки-то. Мені, наприклад, сто доларів. Ми тут рахували тих, кого знаємо, то вона всім разом винна десь 9000 «зелених».

— Ого!

— Той, хто сміливіший був, то заходив у магазин і забирав що-небудь, не розплачуючись. У такий спосіб хоч повернув борг.

— А звідки він узявся?

— Вона «сиділа» на дефіциті. Люди довіряли їй, давали гроші: ти буваєш у Києві на базах, дістань те, друге. За рікдва вона назбирала доларів, а товару не привезла. Все відмовки: почекайте, куплю. Мовляв, то нема, то не завезли. Але не купує. Багато хто з нас залишилися з нічим. Думаю, що всі ті долари пішли на навчання її єдиної доці. Вона платила за навчання її в університеті в Києві. І вже без роботи була, а платила! Люди їй проходу не давали: Ларисо, коли ж ти гроші повернеш? Уже ті шкірянки, чобітки можна вільно на ринку купити! Вона вже й сама не знала, що в останні місяці роботи коїла. З денної виручки з найкрикливішими розраховувалася... Чи багато людей у райцентрі знало, що сигналізацію відключили? Одиниці! Дуже вже акуратно відкрили двері магазину, нічого не пошкодили. Та вона все це зі своїм Миколою, який ніде не працює, провернула!

— Але ж людина судиться!

— Ой, хіба не зрозуміло... Вона цими судами хоче переконати людей, що до того не причетна. Може, й так. Але її ніхто в тому й не звинувачує. Ну, зуміли десь вивезти на Київ крадене, не спіймалися — Бог їм суддя. Інші мільйони гребуть —і сходить їм з рук. Поваги людей судом не повернути. Всі так їй довіряли, а вона й найближчих подруг обманула. Та невже, щоб вивчити дитину, треба людську подобу втрачати? Тепер у неї відмовка нова: ось виграю суд, повернуть мені за вимушений прогул гроші — і буде чим розплатитися...

Шокований почутим, все-таки вирішив перевірити, чи не перебільшила Валентина Петрівна. За її підказкою зайшов на роботу до кількох потерпілих від колишнього завмага. Навіть редактор райгазети, дізнавшися, чого приїхав, почухав голову, — та і я дав їй гроші на костюм... Де наше не пропадало.

Шкодувала за втраченим і працівниця «Гастроному»:

— Попросила Ларису купити мені гарне шкіряне пальто. Дала їй гроші. Тепер вона мене стороною обходить. А кине поглядом, мов камінцями. Наче я їй у душу плюнула. Ніби це я в неї долари позичила. Вона вся на нервах якась стала, страшна, краще не чіпати. Я в неї гроші вже не прошу. Ще біду на сім'ю мою накличе. Бог з нею!

Лариса Несторівна, коли вирушав від неї, не просила —благала мене побути на суді в Чернігові з приводу поновлення на роботі: «На їхньому боці начальство, влада, а я сама, — казала. — За вашої присутності суддя побоїться їм підігравати. Ось побачите... Я дуже хочу, повірте, дуже, аби мені не соромно було йти вулицями міста...»

Того дня біля судового приміщення зупинився автобус райспоживспілки. Вийшли знайомі свідки-ревізори, торгове начальство.

— А де ж позивачка? — запитав приїжджих у Чернігів.

— Якби попросилася, взяли б...

Чекали її годину, дві. Не зателефонувала. Не приїхала. Мабуть, хтось переказав їй, з ким я зустрічався...

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

***P. S.** Прізвища в матеріалі змінено.*

Заревли раніше дрібні потічки

В епіцентрі події

Хоча в цих карпатських місцях мені доводилося бувати десятки разів, нині, після повені, впізнавав їх з великими труднощами: колись широку асфальтівку розлючена Тиса повигризала так, що ледь-ледь вдавалося пробратися машиною крізь кам'яні завали, буквально впираючись боком у навислі скелі. Знайомі гірські річечки, якими ледь помітно стікала кришталево чиста вода, перетворилися на кількаметрові траншеї, завалені величезним камінням, що кілька днів тому з ревищем зносили все на своєму шляху. То тут, то там виднілися сліди не знаних досі селевих потоків —брудні пасма, що глиною застигли на крутосхилах.

Після стихії Рахів був відрізаний від світу в обох напрямках — до Ужгорода і до Івано-Франківська. Кілька днів знадобилося, щоб силами місцевих господарників, області та України вирватися з цього полону.

Але детальніше — голова Рахівської райдержадміністрації Михайло ДАСКАЛЮК:

— Повінь 4—5 березня була страшнішою, ніж відома усім 1998 року. Руйнівна сила її стала катастрофічною для низки населених пунктів. Рівень води був на цілий метр вищий, ніж два роки тому. Стрімка і висока вода залила дороги, позносила мости і місточки, зруйнувала берегові укріплення. За попередніми підрахунками, район зазнав збитків на 35 мільйонів гривень.

Загальні втрати цього року вдвоє менші, ніж дворічної давності. Все-таки те, що ми зробили після 1998 року, далося взнаки. Встояли під натиском води усі новозбудовані мости. Зроблені тоді берегові укріплення захистили велику кількість людських осель і цілі села. Якби не ці новозведені укріплення, шалений натиск води призвів би до куди значніших жертв і руйнацій.

З перших годин після удару стихії наші фахівці підняли всю техніку, щоб поновити транспортне сполучення між селами і областю, дати людям електроенергію та зв'язок. За тиждень це завдання було виконане.

До нас першими пробилися міністр з надзвичайних ситуацій Василь Дурдинець, голова обласної державної адміністрації Віктор Балога, які оперативно оцінили ситуацію, визначили план дій до усунення наслідків повені і необхідні для цього кошти та матеріальні ресурси. Звичайно, першою нашою турботою були люди, які лишилися без даху над головою.

Сьогодні в районі працюють досить потужні дорожньо-будівельні організації Полтави, Чернівців, Мукачевого, Хуста, Ужгорода. Щодня задіяно в цій праці 500—600 осіб.

Нині, коли вже життя входить у звичайний ритм, головне запитання, яке нам ставлять, на яке шукаємо відповіді й ми, — чому так часто б'ють по нас повені і що треба зробити, щоб їх уникнути. Запитання серйозне, і я не зводив би усе до вирубки лісів у Карпатах, інакше це приведе до надто спрощеної, поверхової відповіді. Маємо приклади, коли навіть там, де стоять праліси і де ніколи не чулося стукоту сокир, пішли зсувні процеси, коли ліс разом з ґрунтом перекриває гірські русла і виникає нове лихо — селеві потоки. Отож потрібне комплексне вивчення проблеми, грамотна оцінка того, що відбувається в Карпатах. Я не заперечую, що ліс має величезне значення, щоб зберегти крутосхили, який утримує вологу (до речі, нині ми вирубуємо лісів на порядок менше, ніж це робилося у 50-ті роки). Але в лісокористуванні є й інші проблеми. Ще донедавна, наприклад, колгоспи, експлуатуючи землю, проклали у високогір'ї безліч доріг. І саме вони перетворилися на нові гірські потоки. Через гірські масиви провели лінії електропередач, газопроводи, нафтопроводи — до них теж проклали дороги. І все це, як і лісові вирубки, дається взнаки.

Серйозний чинник, який, здавалося б, віддалено загрожував нам, — глобальне потепління на землі. І ось що трапилося того пам'ятного 4—5 березня. На мерзлу землю випала маса снігу, товщина якого доходила до колін. І тут же пішло різке потепління, а за ним — проливний, у кілька діб підряд, дощ. Усе це море вологи враз покотилося по мерзлій землі вниз. За декілька годин заревли раніше дрібні потічки, які зносили все за собою. А за ними пішли і великі річки, які вийшли з берегів.

А ось нині знову другий день поспіль триває злива — і нічого: у Тисі вода піднялася лише на 10 сантиметрів.

Тому й кажу, що не треба нам спрощеного підходу до проблеми.

Село Бакош Берегівського району. 29 березня 2001 року.

Потрібно глибоко вникнути, дати наукові прогнози й рекомендації, як діяти в новій для нас ситуації. Тобто, як жити в гірських умовах, скільки і як брати від природи, як далі експлуатувати землю і ліси.

Треба, щоб нарешті запрацював закон про статус гірських районів краю. Відтоді, як Верховна Рада України прийняла його, змін сталося небагато. Зрештою, крім незначних доплат до пенсій і зарплат, нічого іншого не робиться. То де ж пріоритетний розвиток нашого краю? Де пільгові кредити для будівництва соціально-побутових об'єктів, державні дотації на розвиток тваринництва, будівництва шляхів, захисних споруд, передбачених законодавством?

Є й затверджена урядом комплексна програма еколого-економічного розвитку Рахівщини, де на передньому плані — розвиток туризму, санаторно-курортного лікування людей і зменшення експлуатації лісових і природних багатств. У такий спосіб створювалися б робочі місця в галузі рекреації за рахунок зменшення їх у лісовому господаруванні. І знову все це тільки на папері. А саме за цим наше майбутнє. Бо коли б ми планомірно захищали природу, упереджували удари стихії, не треба було б мало не щороку спішно вишуковувати й вкладати «аварійні» кошти на подолання наслідків несподіваних сюрпризів ображеної природи.

... Уже після описаної повені на Карпати знову й знову обвалюються кількаденні весняні водні потоки. Поки що без серйозних наслідків. Але допоки?

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

Закарпатська область.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Імідж дещо постраждав

Міністр закордонних справ України Анатолій Зленко визнав, що політична ситуація в Україні «якоюсь мірою» негативно вплинула на імідж нашої держави. Про це, повідомляє агентство «Інтерфакс-Україна», він заявив на семінарі для регіональних ЗМІ. Проте міністр наголосив, що під час його візитів за кордон «не проглядалося упереджене трактування наших внутрішніх проблем». А. Зленко зазначив: зарубіжні партнери України висловлюються за врегулювання політичної ситуації в країні демократичним шляхом, без застосування силових методів. Нинішня ситуація в Україні — «це наша внутрішня проблема, і ми повинні мобілізувати всі свої внутрішні ресурси та розв'язати її», підкреслив міністр.

На роздоріжжі

Світ про Україну

(Початок на 1-й стор.).

«Уолл стріт джорнал Юроп» також вважає: «Кучмагейт зрештою показав, що для західних союзників настав час для давно назрілого перегляду їхньої політики не лише стосовно України, а й усього регіону загалом. В інтересах Заходу — припинити даремно вживати такі вислови, як «стратегічне партнерство», й перейти до того, що сприяє політиці, так би мовити, національного будівництва...

Альтернативою цьому може бути тільки перспектива, що Україна піде шляхом Білорусі й Молдови, а це означає консолідацію нестабільної сірої зони на периферії Європи... Москва вже зробила свій вибір».

Газета **«Вашингтон пост»** дивиться на речі так: «Україна — держава на стратегічному перетині шляхів, де непопулярного і неприємного керівника тримає в облозі опозиція. Він хоче, щоб американці надали йому політичну підтримку, й в обмін на це обіцяє підтримати стратегічні інтереси США в його регіоні. Він погрожує повернутися до Москви, якщо буде відмова. Реалісти зовнішньополітичного відомства хочуть його підтримати, але це непросто: є досить важливі свідоцтва про його причетність не лише до корупції на найвищому рівні і підтасовування на виборах, а й до вбивства». «Україна, — пише далі «Вашингтон пост», — одна з півдюжини нестабільних держав між Польщею та Каспійським морем, які розриваються між прагненням приєднатися до процвітаючої і демократичної Європи і поверненням до своєї історії колишньої радянської республіки. Останнє недавно посилилося із зростанням амбіцій російського президента...»

Колишній член перуанського парламенту Лурдес Флорес сподівається стати першою жінкою — президентом Перу. Вибори відбудуться 8 квітня. Згідно із соцопитуваннями, Флорес має хороші шанси.

РЄ стежитиме за подіями довкола Юлії Тимошенко

Учора прес-служба Ради Європи розповсюдила офіційну заяву доповідача моніторингового комітету Парламентської асамблеї РЄ Анне Северинсен щодо подій довкола лідера партії «Батьківщина» Юлії Тимошенко. «Пані Тимошенко було звільнено перед моїм візитом і повторно заарештовано після мого від'їзду, — заявила Анне Северинсен. — Вона не мала надто здоровий вигляд під час моїх відвідин, і я була шокована, почувши, що її утримували в ув'язненні без відповідної медичної допомоги». Доповідач ПАРЄ по Україні також зазначила: «Я вітаю те, що Верховний суд призупинив рішення нижчої судової інстанції щодо повторного арешту пані Тимошенко і що вона знову на волі. Сподіваюся, її звільнення буде підтверджено в майбутньому, оскільки це має допомогти зняти напруженість у країні, й слідом за цим обов'язково повинен відбутися чесний і справедливий правовий процес». Анне Северинсен пообіцяла уважно відстежувати всі пов'язані з цим випадком події і доповідати про них асамблеї.

Дельфіни допомагають мінерам

Біля берегів Країни фіордів, повідомляє норвезька газета «Афтенпостен», відбудуться незвичайні маневри «Блакитна гра» із знешкодження підводних мін. У них візьмуть участь морські мінери чотирьох країн НАТО — США, Німеччини, Канади та Норвегії, а також група дресированих дельфінів.

Дельфіни «проходять службу» в лавах спеціального загону ВМС США. Чотирьох із них привезуть до Норвегії військово-транспортним літаком «Геркулес», на борту якого буде встановлено спеціальні ємності з водою. Потім дельфінів відправлять до міста Крістіансанд на півдні країни, де в квітні зберуться всі учасники маневрів — 100 морських мінерів і 15 спеціальних суден. Дельфіни діють, як пошукові собаки, тільки у воді. Цих морських тварин навчено шукати вибухові речовини — міни, торпеди, снаряди тощо. На їхніх спинах закріплено спеціальні прилади, які допомагають у цій роботі. Після виявлення потрібного об'єкта дельфіни скидають сигнальні пристрої. Потім до роботи стають водолази-мінери, котрі й знешкоджують небезпечні знахідки.

Майбутні маневри мають практичну мету. Адже на дні біля берегів Норвегії досі лежать приблизно 80 тисяч морських мін, залишених з часів другої світової війни та ще чимало інших вибухових об'єктів. Особливо їх багато, як вважають, неподалік портового міста К'євік, де була військово-морська база нацистської Німеччини і склади боеприпасів для бойових кораблів. Проте перед капітуляцією гітлерівці потопили торпеди і снаряди десь у морі. Ось тепер їх і шукатимуть з допомогою дельфінів.

— Мені ніколи не доводилося брати участь у розмінуванні разом з дельфінами, — сказав капітан-лейтенант Руне Гаускен, командир підрозділу мінерів з Південної Норвегії. — Цікаво подивитися, як вони діятимуть...

Марат ЗУБКО.

Гельсінкі.

Два різні Вороніни

Сьогодні молдовський парламент обирає президента країни. Кандидатів на цю посаду троє: лідер компартії Володимир Воронін, в. о. прем'єр-міністра Думитру Брагіш та ще один комуніст — Валеріан Кристя. Та жоден у Молдові не має сумнівів, що президентом буде обрано Вороніна.

Комуністична преса вже називає його не інакше як «третім президентом країни». Передбачають, що решта кандидатів виборюють не президентську, а прем'єрську посаду. Думитру Брагіш днями заявив, що може увійти до нового уряду за умови, що парламент розширить повноваження кабінету. Керівництво компартії тримає кандидатуру майбутнього прем'єра в таємниці. Хоча Володимир Воронін прохопився словом журналістам, що не виключає можливості збереження цієї посади за Брагішем. У цьому разі, передбачають кишинівські ЗМІ, реформи триватимуть.

Три кандидати на посаду глави держави, що її вважають фактично вже обійнятою, — це результат рішення Конституційного суду. Він ухвалив, що у виборах мають узяти участь не менш як дві особи. Тож Валеріана Кристю висунуто комуністами на той випадок, якщо Думитру Брагіш раптом вирішить зняти свою кандидатуру. Зрозуміло, Володимир Воронін не бажає розпочинати свою президентську кар'єру зі звинувачень у недемократичності виборів.

Головним питання, що непокоїть населення, є не президентські вибори, а ті кроки, що їх здійснюватиме нова влада після них. Судячи з деяких заяв Володимира Вороніна, він має намір продовжувати курс на реформи. І навіть виконати обіцянки, дані Молдовою МВФ та Світовому банкові, провести приватизацію вино-коньячної і тютюнової галузей. Та й першу свою зустріч після перемоги на парламентських виборах лідер комуністів провів з представниками великого бізнесу, під час якої він заспокоїв заможних людей: ніякої приватизації не задумано, комуністи планують «спільно з багатими боротися з бідністю».

Це один бік уже озвучених Володимиром Вороніним намірів нової влади. Але є й другий. Під час зустрічі з виборцями в селах лідер компартії обіцяв усе зробити саме навпаки: покласти край «грабіжницькій приватизації», списати борги колгоспам, які ще збереглися, і надати останнім пільгові кредити. Складається враження, що Володимир Воронін каже те, що бажає почути від нього конкретна аудиторія. Цікаве й ще одне побажання ймовірного президента Молдови: Володимир Воронін вважає за раціональне в майбутньому сумістити дві посади — президента і прем'єр-міністра.

Одним із пріоритетних завдань нової влади Володимир Воронін назвав урегулювання придністровського конфлікту. Але й тут спостерігаємо різночитання. Воронін, який звинувачував раніше у незговірливості тираспольських лідерів, несподівано підтримав їх у небажанні брати участь у братиславській зустрічі, доки в Кишиневі не буде обрано президента. В інтерв'ю, що з'явилося вчора в Інтернеті, Воронін повторив слова, раніше сказані головою Верховної Ради Придністров'я Григорієм Маракуцею: «Навіщо нам їздити до Братислави чи кудись ще, якщо ми можемо зустрічатися в Кишиневі або Тирасполі?» Без п'яти хвилин президент висловив побажання відразу після інавгурації (своєї, звичайно) зустрітися з лідером Придністров'я Ігорем Смирновим.

Водночас газета ЦК Компартії «Коммунист» здивувала читачів новим поглядом на військову присутність Росії у Придністров'ї: «В інтересах нашої держави йому слід переглянути стару позицію про непримиренність щодо присутності обмеженого російського контингенту на території республіки». Орган правлячої партії пише, що, взаконивши таке, Молдова зможе домогтися сприятливого режиму в торгівлі з Росією, зменшення (а в ідеалі — анулювання) боргів. А головне — усунення сепаратистського тираспільського режиму і відновлення територіальної єдності країни.

Такий погляд на придністровське врегулювання суперечить рішенням Стамбульського саміту ОБСЄ.

Опозиційна преса стверджує, що можлива російська база на терені Молдови — «це і є плата за підтримку Росією партії комуністів на парламентських виборах». Сам Володимир Воронін з цього приводу поки що не висловлюється.

Світлана ЧАЛА.

Кишинів.

Хроніка. Факти. Події

■ Москва

Незалежного ТБ більше немає?

Більшість місць у раді директорів НТБ обіймають тепер представники Газпрому. Такий результат учорашніх зборів акціонерів телекомпанії. Головою Ради директорів НТБ обрано Альфреда Коха, а генеральним директором телекомпанії Бориса Йордана. Було достроково припинено повноваження ради директорів НТБ і обрано нову раду директорів у складі 9 осіб. Євгена Кисельова звільнено з посади керівника телекомпанії. Журналісти НТБ заявили, що «мета цих зборів, як і всіх дій влади проти НТБ, — установлення цілковитого політичного контролю» над телекомпанією.

■ Тель-Авів

Війна...

Учора в секторі Газа вбито одного з лідерів організації «Ісламський джихад» Мохаммеда Абдель-Аля. Його автомобіль обстріляли з вертольота ізраїльських збройних сил. За повідомленням тель-авівського радіо, Мохаммед Абдель-Аль був у списках особливо небезпечних злочинців. Організація «Ісламський джихад» заявила, що помститься.

■ Стокгольм

...і розмови про мир

Міністр закордонних справ Ізраїлю Шимон Перес обговорив учора в Стокгольмі перспективи припинення насилля на Близькому Сході. Прем'єр-міністр Швеції Горан Персон висловив учора песимізм з приводу можливих переговорів. Проте зазначив, що без миру на Близькому Сході може виникнути загальна криза в регіоні з тяжкими політичними та економічними наслідками.

■ Белград

Мілошевич мав план?

За неофіційною інформацією, під час обшуку в резиденції екс-президента Югославії Слободана Мілошевича, заарештованого в неділю, виявлено зброю та плани підготовки військового перевороту. Однак принаймні вчора до обіду уряд Югославії офіційно цієї інформації не підтвердив.

■ Вашингтон

На нейтральній території

Президенти Азербайджану та Вірменії Гейдар Алієв і Роберт Кочарян розпочали вчора в США переговори з урегулювання проблеми Нагірного Карабаху. Зустріч триватиме чотири дні. Посередниками на переговорах є Сполучені Штати та Мінська група Організації з безпеки і співробітництва в Європі.

■ Страсбург

РЄ та ЄС звірили годинники

Учора в Палаці Європи відбулася зустріч представників Ради Європи та Європейського союзу, на якій було обговорено перспективи співробітництва між цими двома організаціями. Основну увагу приділили планам розширення РЄ та ЄС, ситуації у Південно-Східній Європі, а також співробітництву з Росією, Україною та Закавказькими республіками.

■ Найробі

Страшна трагедія

Тисячі людей прийшли помолитися за загиблих на місце страшної трагедії, що сталася днями в Кенії, де на мосту поблизу міста Маліндi зіштовхнулися і впали в річку два переповнені автобуси. Загинуло, можливо, майже сто осіб. Поки що рятувальники знайшли 14 тіл загиблих і 22 поранених пасажирів.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств. Фото АП.

Що маємо — не бережемо, втративши — плачемо

(Початок на 1-й стор.).

Сьогодні харків'яни самі вирішують, скільки і за що їм платити

Трохи більш як два роки тому «Голос України» вперше розповів про незвичайний і ризикований «комунальний експеримент» у Харкові, де організацію збирання комунальних платежів за споживані енергоносії практичні банкіри запропонували місцевій владі довірити не традиційній жеківській рутині, а розумним машинам і цивілізованим технологіям. Два роки тому багатьом здавалося, що, зруйнувавши і цю начебто природну монополію, влада порушить звичний стан речей і тим самим ще більше ускладнить наше життя.

Минув час. І тепер уже не тільки не чути таких «критичних зауважень», а немає й найменшого приводу для її виникнення.

Але водночас харків'яни отримали в користування унікальну, цілком прозору і зрозумілу кожному систему цивілізованих відносин між виробниками і споживачами комунальних послуг у вигляді Єдиного розрахункового центру.

Проте головне навіть не в цьому. Іншим, благороднім, чи що, стає менталітет самих громадян, які вже не штовхаються в чергах, не нервуються через те, що їм щось не так порахували, що ручку прив'язано до стойки надто коротко, що кудись знову поділися окуляри. Тепер вони лише церемонно називають своє ім'я та адресу і, отримавши вичерпну інформацію про стан свого рахунку, самі вирішують, скільки і за що заплатити. Банк гарантує чесну гру. Банку вже довіряють.

Рудимент радянської епохи — комунальні книжки — у Харкові вже майже історія

Розповідаючи два роки тому про цю незвичайну ініціативу харків'ян, я був далекий від думки, що вона враз змінить багато наших уже застарілих і закорenілих проблем.

Так, справді, вода в «гарячому» крані так і не стала гарячішою, батареї центрального опалення не почали поки що краще обігрівати наше житло, а всі ми поки що так і не навчилися ощадливо ставитися до власних енергетичних ресурсів. І все-таки припущення, що Єдиний розрахунковий центр нормалізує, приведе в якийсь певний, вищий порядок украй занедбані справи в комунальному господарстві міста — цілком виправдалося.

Сьогодні можна сказати, що ще один рудимент закостенілої радянської епохи — пошарпані комунальні книжки — у Харкові вже майже історія. Натомість «Мегабанк» запропонував мешканцям міста близько сорока зручних пунктів прийому комунальних платежів, оснащених сучасною комп'ютерною оргтехнікою. За найскромнішими оцінками, їхніми послугами сьогодні вже користується більш як третина квартиронаймачів міста. Проте вже до кінця нинішнього року ці показники, з огляду на темпи зростання, збільшаться щонайменше вдвічі.

Цікава деталь. Приймальні пункти ЄРЦ мирно сусідять з традиційними «точками» прийому комунальних платежів у відділеннях ощадбанку і поштових підприємств. Але ніхто ні на кого не чинить ніякого силового тиску, ніхто нікого не намагається «виживати». На основі здорової конкуренції кожний пропонує лише те, що може запропонувати, а клієнти вже самі вибирають, з ким їм мати справу.

Ідею ЄРЦ «Мегабанк» запропонував не від бездіяльного життя

Ідею ЄРЦ енергетичний «Мегабанк» запропонував не знічев'я. Його персоналові, без сумніву, як нікому іншому, було видно всі вади старої розрахункової системи, спотвореної до того ж вседозволеністю перехідного періоду. Якщо раніше горезвісні ЖЕКи, приймаючи на себе всі комунальні платежі, бодай якось намагалися їх більш-менш справедливо перерозподіляти, то в останні роки вони лише справно залишали собі свою частку, а іншим — що зосталося. Зосталося небагато. Падав не тільки життєвий рівень населення, зникала й та акуратність, дисциплінованість, з якою раніше громадяни ставилися до оплати комунальних рахунків. Це не могло не обурювати енергетиків, постачальників води, тепла та багато інших комунальних служб міста.

Купа нових книжок, що прийшли на зміну звичній платіжній, внесли ще більшу дезорганізацію в комунальну платіжну систему. Здавалося б, усе просто. Споживач укладає з постачальником договір, користується в міру потреби всіма благами цивілізації і платить за них згідно з виставленим рахунком.

Але налякані всілякими фінансовими пірамідами городяни не повірили в добрі наміри комунальників: викликали сумнів рахунки у новостворених комерційних банках; пригнічувало шестиразове заповнення банківських реквізитів і т.д.

Нова система виявила чимало будинків, які взагалі ніколи ніде не значилися

Зі створенням нового незалежного оператора, яким став Єдиний розрахунковий центр «Мегабанку» (створений, до речі, на тендерних умовах), багато з наявних проблем було знято відразу, інші зникли, як то кажуть, по ходу п'єси. Але які саме принципово нові ідеї було покладено в його основу? Передусім, унікальна комп'ютерна база даних, розроблена і створена власними фахівцями, що містила в собі інформацію про більш як 650 тисяч усіх квартир Харкова, їхні площі, кількість людей, котрі проживають у кожній з них, якими видами енергоносіїв вони забезпечені, і хто їх поставляє.

Значення цієї роботи важко переоцінити. У результаті її проведення було виявлено чимало будинків, які взагалі ніколи не значилися і не оплачували жодних видів комунальних послуг; у різних службах одні й ті самі квартири значилися під різними площами, а кількість пільговиків у багатьох із них часто перевищувала кількість мешканців.

Такий вигляд мають сьогодні приміщення ЄРЦ

Слід зазначити і те, що в деяких інших містах України було створено свої подібні програми і бази даних. Одні мають окремі переваги, інші — недоліки. Але жодна з них, зазначу задля справедливості, не може зрівнятися з харківським проектом щодо глобальності та універсальності обробленої та надаваної інформації.

Комп'ютерна безпомилковість і банківська делікатність — гарантія якості обслуговування

Побудувавши таку базу даних, яка на сьогодні становить, як уже було сказано, понад 650 тисяч квартир, помноживши їх на кількість мешканців і надаваних видів послуг — отримуємо мільйони взаємовідносин між споживачами і постачальниками. Важко уявити, що всю цю велечезну кількість виробничо-фінансових ланцюжків може ще хтось і щось так безпомилково і неупереджено відстежити, як комп'ютерна техніка. Але система ЄРЦ відстежує ці відносини безперервно і будь-якої миті готова видати будь-яку інформацію щодо будь-якого квартиронаймача, виду послуг, підприємства, району, будинку і т. д.

Участь у цьому проекті, здавалося б, не властивому банківській діяльності, саме банківської установи якнайкраще сприяє надійності здійснюваних операцій і гарантує відсутність можливих зловживань. Причому, образно кажучи, банк контролює комп'ютерну систему, а вона, в свою чергу, банк. Комп'ютерна безпомилковість і банківська делікатність — гарантія якості обслуговування.

Від моменту оплати споживачем послуги до її перерахування на рахунок відповідної організації минає лише кілька годин. І гроші, й інформація про них «ходять» разом. При цьому на кожному етапі їх проходження кожний співробітник поставить свій підпис за кожну копійку. Репутація банку — понад усе.

«Комунальне життя» кожного харків'янина — як на долоні

Для більшої переконливості я попросив начальника ЄРЦ Юрія Сергєєва продемонструвати його можливості на прикладі однієї з харківських квартир.

— Ідеально було б, — каже Юрій Євгенович, — мати в кожній квартирі лічильники. Тоді взагалі не було б можливості щось недопоставити чи «недогріти». Але поки що таких квартир дуже мало, і люди здебільшого платять, виходячи з наявних нормативів. Вибравши вулицю Леніна (майже в кожному місті така є), навздогад будинок 18/9, кв. 2, в якій проживає Підлісна Л. І., ми дізналися, що востаннє вона оплатила комунальні послуги 10 березня і заплатила 380 гривень. Неважко було дізнатися, що її заборгованість у комунальних платежах на 1 лютого становила 831 гривню. Отже, вона частково «погасила» свій чималий борг. Комп'ютерна бухгалтерія справно видала і решту інформації.

З такою інформацією можна знайти відповідь на багато запитань

З такою інформацією можна отримати ясну картину з усіх видів комунальних послуг, які оплачують чи не оплачують мешканці міста. І потрібні на отримання цих даних секунди, миттєвості. Де ще можна отримати свіжіші та достовірніші відомості? До того ж ці відомості, як уже було сказано, можуть бути за день, за місяць, за рік або за будь-який інший відрізок часу і за будь-якою адміністративною одиницею: від окремо взятої квартири до будинку, вулиці, району, міста.

Маючи під рукою таку інформацію, керівник будь-якого рівня може завжди не тільки знати справжній стан справ на довіреній йому ділянці роботи, а й знайти за бажання відповідь на запитання: чому один район отримує стовідсоткову оплату, а інший несе до казни взагалі мізер?

Якщо ідея «Мегабанку» знайде підтримку в країні —країна від цього тільки виграє

Передусім зникла паперова писанина, помилки, що завжди супроводжували її. З'явилася прозора і зрозуміла кожному система взаємовідносин з підприємствами комунальної галузі. З'явилася можливість платити, даруйте за тавтологію, за можливістю гаманця, а не за принципом «віддай усе до копійки за рахунком, а там хоч з голоду помирай». Далі. Ми знаємо, що чимала частина населення сьогодні змушена вдаватися до допомоги держави, звертатися по отримання субсидій. Але щоб її сьогодні домогтися, треба дуже багато терпіння та впертості. То що запропонував і зробив у Харкові ЄРЦ? Установив у відділах субсидій свою техніку, і тепер на її оформлення потрібні лічені хвилини.

Нема сумніву, що коли дітище «Мегабанку» знайде підтримку в інших містах і селах країни, то цей ефективний інструмент невдовзі змогла б отримати не тільки місцева влада, а й центральні органи державної влади. Тоді, мабуть, і Президентові, і керівникові уряду не треба було б витрачати гроші на дорогі вояжі в регіони, а лише клацнути на клавіатурі потрібну область і запитати губернатора чи мера: ну, що далі? Або, навпаки, подякувати за хорошу службу.

Микола КОСИЙ,
власний кореспондент «ГУ».
Харків.
Фото Миколи КОВАЛЬЧУКА.

Харків готовий поділитися своїми досягненнями «без попередньої оплати»

Я віддаю перевагу Єдиному розрахунковому центру, що вже діє й успішно розвивається в Харкові, не тільки тому, що демократичнішу систему поки що придумати важко, а передусім через те, що відчуваю нині й передбачаю в майбутньому багато переваг над тим, що було раніше.

Як реаліст розумію: проблему неплатежів ще не скоро буде викорінено. І в Україні, і в Харківській області зокрема. Тож запитання: як на неї впливати, з допомогою яких механізмів? — аж ніяк не пусте. Загальний заклик: «Люди! Треба платити, бо від'єднуватимуть!» — уже не діє. Навпаки, викликає протилежну реакцію. Внаслідок того, що від'єднують і тих, хто завжди платить.

Тому прозорість цієї системи — її перший і великий «плюс». Можливість чітко й оперативно побачити: хто саме, а за глибшого аналізу — які соціальні, вікові чи інші групи нерегулярно або взагалі незадовільно оплачують енергоносії чи інші види комунальних послуг. А відтак і приймати рішення, виробляти таку політику, яка зрештою підвищила б відповідальність громадян і збільшила фінансові надходження за енергоносії.

Наше завдання, по-перше, охопити цією системою стовідсотково населення обласного центру, а потім — і всіх інших міст області. До цієї мети ми поступово наближаємося. А по-друге, і це наступний, складніший технічний етап, там, де можливо, переходити до диференційованого впливу на тих, хто не платить вчасно за використані енергоносії. Тобто відійти взагалі від територіального принципу від'єднання, наприклад, електроенергії, а застосовувати цей вимушений захід впливу виняткoво до тих, хто є хронічним неплатником.

Усі ці заходи потребують достатніх витрат, але вони виправдані, і альтернативи їм поки що немає. Увесь світ живе за цим правилом, і всі знають, що коли не платитимеш за електрику, газ, воду — не користуватимешся ними. Ми ж ми не обурюємося, приміром, коли в нас відключають за несплату телефон. То чому всі інші послуги мають надавати на якихось інших умовах?

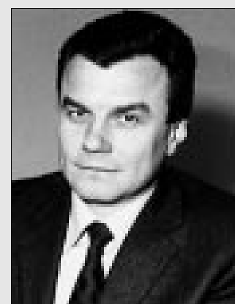
Отож, на мій погляд, тільки розвиток стимулювальних, зручних систем оплати комунальних послуг і розумне їх поєднання з превентивними методами, з усвідомленням того, що за енергоносії треба так само платити, як за продукти харчування, може покласти найближчим часом край цій остогидлій проблемі.

Усе, що ми напрацювали за кілька останніх років у цьому аспекті, готові запропонувати колегам «без будь-якої попередньої оплати». Нічого не збираємося приховувати. Навпаки, зацікавлені в тому, щоб наш досвід поширювався в інших регіонах. Ладні працювати і на територіях інших областей, щоб допомогти їм якнайшвидше розробити і налагодити такі системи.

Але якщо колеги волітимуть вирішувати ці питання самостійно, я порадив би їм насамперед визначити надійного партнера в особі банку, який буде головним оператором. Бо саме від нього багато в чому залежить успіх усього підприємства. Харків'янам та особисто мені як голові держадміністрації в цьому розумінні деякою мірою пощастило. «Мегабанк» успішно виконує покладені на нього обов'язки.

Євген КУШНАРЬОВ, голова Харківської облдержадміністрації.

Здійснення цього проекту надихнуло нас на масштабніші справи

Організовуючи цей проект, банк виходив найперше із завдання участі в реальній економіці нашого міста. Ми добре уявляли, що створення такого розрахункового центру дасть змогу банкові бути потрібним і корисним харків'янам, а це вже саме по собі дуже важливо. В цей період у нас з'явився навіть своєрідний девіз: «Мегабанк» — банк нашого міста», якого ми неодмінно дотримуємося й нині.

Щодо економічної вигоди, про яку так багато казали свого часу, то цей проект головним чином —інвестиційний. Створюючи ЄРЦ, банк профінансував його власними коштами. На сьогодні в цю справу вкладено вже більш як 700 тисяч доларів США. Безумовно, ці гроші повернуться в капітал банку не скоро. Зате ми створили фактично нову банківську технологію. І розуміємо, що матимемо економічний ефект тільки тоді, коли ця фінансова розрахункова система цілковито закріпиться в нових ринкових відносинах.

Сьогодні вона прозора, проста, зручна і доступна кожному мешканцеві. І громадяни нашого міста самі вибирають, через посередництво якого оператора оплачувати комунальні послуги. Але, гадаю, вже до кінця нинішнього року кількість клієнтів ЄРЦ зросте не менш як удвічі. Поки що тенденція саме така.

Ми й далі працюватимемо над здійсненням цього проекту. Сьогодні розвиваємо інфраструктуру міста, а треба залучити до цього проекту вже й область. До речі, із наявних в Україні майже 200 банків таку технологію створили тільки ми. Це нас певною мірою надихає. Ми раді запропонувати наш досвід усій країні. Тим самим ми прагнемо піднести авторитет нашого міста.

Водночас ми наполегливо працюємо над здійсненням ще масштабнішого проекту, який дасть змогу створити енергетичний баланс області. У разі успішної його реалізації ми отримаємо систему, що дасть змогу впродовж одного операційного дня банку володіти даними про кількість енергоносіїв, що надійшли в регіон, їх використання та оплату за них. Це непросте завдання, величезна проблема для нашої країни. Гадаю, її всебічно обговорюватимуть на семінарі в Харкові. І в нас є що запропонувати для її розв'язання.

Віктор СУББОТІН, голова правління «Мегабанку», кандидат економічних наук.

Річна фінансова звітність АКБ "ПРИЧОРНОМОР`Я" за 2000 рік.

(Обсяг публікації річної фінансової звітності визначається статтею 70 Закону України «Про банки і банківську діяльність»)

Звіт про прибутки та збитки

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
1.1	Процентний дохід	12617	8294
1.2	Процентні витрати	(5035)	(5895)
1	**Чистий процентний дохід**	**7582**	**2399**
2.1	Комісійний дохід	3285	3008
2.2	Комісійні витрати	(619)	(757)
2	**Чистий комісійний дохід**	**2666**	**2251**
3	Дивідендний дохід	2	3
4	Чистий торговельний дохід	881	1015
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	1	0
6	Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	0	0
7	Інший операційний дохід	30	18
8	**Операційний дохід**	**11162**	**5686**
9	Загальноадміністративні витрати	(2671)	(2283)
10	Витрати на персонал	(549)	(495)
11	**Прибуток від операцій**	**7942**	**2908**
12	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	(5722)	(709)
13	**Прибуток до оподаткування**	**2220**	**2199**
14	Податок на прибуток	(172)	(164)
15	**Прибуток після оподаткування**	**2048**	**2035**
16	Непередбачені доходи/ витрати	0	0
17	**Чистий прибуток/ збиток банку**	**2048**	**2035**

Балансовий звіт

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
	АКТИВИ		
1	Кошти та залишки в НБУ	5617	6423
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	0	0
3	Кошти в інших банках	5228	17120
4	Цінні папери на продаж	134	3971
5	Кредити та заборгованість клієнтів	43954	26182
6	Інвестиційні цінні папери	28	42
7	Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	0	0
8	Основні засоби та нематеріальні активи	640	626
9	Чисті нереалізовані доходи від похідних фінансових інструментів	0	0
10	Нараховані доходи до отримання	678	3354
11	Інші активи	558	1120
12	**Усього активів**	**56837**	**58838**
	Зобов'язання		
13	Кошти банків	3006	20597
14	Кошти клієнтів	22595	17986
15	Інші депозити	2283	4194
16	Боргові цінні папери, емітовані банком	1050	0
17	Чисті нереалізовані витрати від похідних фінансових інструментів	0	0
18	Нараховані витрати до сплати	536	420
19	Інші зобов’язання	8993	28
20	**Усього зобов`язань**	**38463**	**43225**
	Власний капітал		
21	Статутний капітал	14667	12266
22	Капіталізовані дивіденди	0	0
23	Акції, що викуплені в акціонерів	0	0
24	Емісійні різниці	0	0
25	Резерви	1124	777
26	Переоцінка основних засобів	16	16
27	Нерозподілений прибуток	2567	2554
28	**Усього власного капіталу**	**18374**	**15613**
29	**Усього пасивів**	**56837**	**58838**

Аудиторський висновок за наслідками перевірки фінансової звітності акціонерного комерційного банку «Причорномор’я» за період з 1 січня 2001 року по 31 грудня 2000 року.

Аудиторською фірмою «АУДИТ-ОПТІМ» (ліцензія на аудиторську діяльність серії АБ №000295, видана Аудиторською палатою України 13.09.1994 року) відповідно до договору від 8 червня 2000 р. № 25 проведено аудит фінансової звітності, а саме поданого в додатку балансу і звіту про прибутки та збитки станом на 1 січня 2001 р. акціонерного комерційного банку «ПРИЧОРНОМОР’Я» (надалі – Банк), який знаходиться за адресою: м. Дніпропетровськ, пр. Гагаріна, 33; ідентифікаційний код 23928584; кореспондентський рахунок 32009102000 в Дніпропетровському обласному управлінні НБУ, МФО 305006; МФО Банку 306759.

Відповідальність стосовно зазначеної фінансової звітності несе керівництво Банку.

Обов’язком аудиторської фірми є висловлення висновку стосовно цієї фінансової звітності на підставі проведеного аудиту.

Аудиторською фірмою «АУДИТ-ОПТІМ» проведено вибіркову перевірку за період з 1 січня 2000 р. по 31 грудня 2000 р. у відповідності з вимогами Закону України «Про аудиторську діяльність» та «Національних нормативів аудиту в Україні». Ці нормативи вимагають, щоб планування та проведення аудиту було спрямоване на одержання розумних підтверджень щодо відсутності у фінансовій звітності суттєвих помилок чи розбіжностей.

Під час аудиту зроблені дослідження шляхом тестування доказів на обгрунтування сум та інформації, розкритих у фінансовій звітності, а також проведена оцінка відповідності застосованих принципів обліку вимогам щодо організації бухгалтерського обліку та звітності в банківських установах України, чинним протягом перевіряємого періоду.

На нашу думку, проведена аудиторська перевірка забезпечує розумну основу для аудиторського висновку.

В результаті проведення аудиту встановлено, що надана інформація дає дійсне і повне уявлення про реальний стан активів та пасивів Банку. Облік операцій протягом перевіряємого періоду вівся у відповідності до чинного законодавства та нормативних актів Національного банку України.

Всі види діяльності Банку та проведення операцій здійснювались на підставі ліцензій та дозволів НБУ і Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Фінансова звітність підготовлена на основі дійсних даних бухгалтерського обліку та достовірно і повно подає фінансову інформацію про Банк станом на 1 січня 2001 року. Вимоги чинного законодавства та нормативних актів Національного банку України Банком дотримані.

Зареєстрований та сплачений статутний фонд Банку становить 14666600 грн.

Фінансовим результатом діяльності Банку за 2000 р. є прибуток у розмірі 2048162 грн.

Дані податкової звітності відповідають даним обліку.

Сума прибутку, що підлягає оподаткуванню, визначена Банком вірно.

Якість активів «кредитного портфеля» станом на 01.01.2001 р. забезпечена на достатньо високому рівні. При його формуванні та визначенні критеріїв класифікації кредитів дотримані вимоги «Положення про кредитування», «Положення про порядок формування і використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями комерційних банків» та інших нормативних документів НБУ.

Система внутрішнього аудиту Банку здійснювала свої функції відповідно до вимог законодавства та наданих повноважень. Проведена робота службою внутрішнього аудиту оцінена позитивно.

Фактів зловживань керівних осіб Банку протягом перевіряємого періоду не встановлено.

Про перевірку вчинено відповідний запис на балансі та звіті про прибутки і збитки Банку.

Директор АФ «АУДИТ-ОПТІМ» **Т.М. Трушкевич**

Головний аудитор **О.І. Хоменко**

Сертифікат аудитора
Серії Б №000194

Оголошується конкурс

Асоціація національно-культурних об’єднань України та Міністерство освіти і науки України оголошують

Всеукраїнський конкурс творчих робіт школярів і студентів, присвячений 10-й річниці незалежності України

Девіз конкурсу:

«Не можна любити народів других, коли ти не любиш Вкраїну»

Конкурс проводиться за двома номінаціями:

— Студентські наукові роботи
— Творчі роботи (твори) школярів

Перша номінація: *Конкурс студентських наукових робіт, спрямованих на вивчення історії та культури народів, які проживають на теренах України, їх внеску в становлення та розвиток української державності.*

Вимоги до робіт: *треба надіслати два примірника роботи (з власноручним підписом) обсягом 25 — 40 сторінок друкованого (через два інтервали) тексту формату А4 (7 — 11 тис. слів, 40 — 70 тис. знаків) з поміткою «На конкурс», а також вказати своє прізвище, ім’я та по-батькові, навчальний заклад, факультет, курс, домашню адресу та телефон.*

Для переможців встановлюються нагороди:

Гран-прі (один переможець)	комп’ютер;
Одна перша премія	1000,00 грн.;
Дві других премії	700,00 грн.;
Три третіх премії	500,00 грн.

Друга номінація: Конкурс творчих робіт (творів) школярів на тему, яка є девізом конкурсу.

Вимоги до робіт: *треба надіслати два примірники роботи (з власноручним підписом) обсягом 7 — 10 сторінок друкованого (через два інтервали) тексту формату А4 (2 — 3 тис. слів; 12 — 18 тис. знаків) з поміткою «На конкурс», а також вказати своє прізвище, ім’я та по-батькові, навчальний заклад, клас, дату народження, домашню адресу та телефон.*

Для переможців встановлюються нагороди:

Гран-прі (один переможець)	путівка до «Артеку»;
Одна перша премія	600, 00 грн.;
Три других премії	450,00 грн.;
Чотири третіх премії	250,00 грн.

Термін подання робіт: 15 травня 2001 р.

Підсумки конкурсу будуть оголошені наприкінці червня 2001 р.

Адреса оргкомітету:
04070, м. Київ, вул. Сагайдачного, 37
Науково-методичний центр вищої освіти
Тел.(044) 416-55-17, 416-52-56.

До уваги авкціонерів ВАТ по матеріально-технічному і сервісному забезпеченню «Бершадьрайагротехсервіс»

Повідомляю, що загальні збори акціонерів відбудуться 22 травня 2001 року в приміщенні «Бершадьрайагротехсервіс» за адресою: Вінницька обл., Бершадський р-н, с. Флорино, вул. Вокзальна, 91. Реєстрація учасників зборів: з 9.00 до 10.00.

Порядок денний:

1. Про реорганізацію ВАТ по МТСЗ «Бершадьрайагротехсервіс» в Закрите акціонерне товариство.
2. Про приєднання ТОВ «Явір» до ЗАТ «Бершадьрайагротехсервіс».
3. Вибори керівництва ЗАТ.
4. Про затвердження нової редакції Статуту і Установчого договору Товариства.

Голова правління.

ТОВ компания «МАРКОН»,

идентификационный код 14355310 извещает о своей перерегистрации в связи с реорганизацией путем преобразования в частное предприятие «МАРКОН».

Предприятие ООО «Анакт»

код 24364190 зарегистрированное в Печерском р-не г. Киева. Сообщает о своем закрытии. Претензии принимаются в течение месяца т. 430-20-26.

Арбітражний суд Миколаївської області (54001, м. Миколаїв, пл. Леніна,1, Будинок Рад) постановою №2/37 від 2.04.2001 року визнав банкрутом Регіональне науково-технічне підприємство «Ренатеп» м. Миколаїв, вул. Авангардна,2-а, р/р 26000301431369 в Миколаївському Центральному відділенні ПІБ, МФО 326438, і відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Семенову Любов Павлівну. Ліцензія Міністерства економіки № 146 від 30.10.2000 р.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Спорт

Претендентів уже п’ятеро

Олімпізм. **Позавчора голова відділу маркетингу Міжнародного олімпійського комітету Дік Паунт оголосив про своє бажання балотуватися на посаду президента МОК.**

Він став п’ятим серед претендентів на цю головну посаду у світовому спорті. Перша четвірка: Жак Роге (Бельгія), Кім Ун Юнг (Корея), Аніта Дефранс (США) та Пал Шмідт (Угорщина).

П’ятдесятирічний Дік Паунт очолював комісію, яка розслідувала справу з корупцією в МОК. І більшість оглядачів вважає, що саме в його руках нині зосереджено максимум даних, які можуть певною мірою вплинути на результати виборів.

Голосування, під час якого вирішиться питання, хто саме замінить Хуана Антоніо Самаранча на посаді президента МОК, відбудеться наступного липня у Москві.

Не допомогли вдома стіни...

■***Футбол. Чемпіонат країни. 16-й тур. Шахтар» — «Металург» Зп. 1:1.*** **30 000. Агахова, 36 — Демченко, 23. «Шахтар»: Вірт, Старостяк, Тимощук, Окоронкво, Шевчук (Попов, 85), Бахарєв, Нідіайє, Аліуце, Зубов, Воробей, Агахова. *«Металург» Зп:* Глущенко, Лавриненко, Чижевський, Скіш, Пірву, Беньо, Акопян, Демченко, Ковалець, Бостон, Богатир.**

«Металіст» — «Динамо». 0:2. **25 000. Чернат, 76, Белькевич, 83. «Металіст»: Горяїнов, Іваненко (Шопін, 78), Пец, Костюков, Єсін, Леженцев (Шевченко, 65), Мізін, Гецко, Кунденок, Паляниця (Рудняк, 70), Назаров. *«Динамо»:* Шовковський, Хацкевич, Головко, Ващук, Белькевич, Пеєв, Яшкін, Шацьких (Мелащенко, 6), Кузьмичов (Чернат, 46), Боднар, Несмачний.**

	В	Н	П	М	О
ДИНАМО	12	3	1	32—11	39
ШАХТАР	11	4	1	42—14	37
ДНІПРО	10	4	2	20—11	34
Металург Д	8	6	2	21—13	30
ЦСКА	7	7	2	21—11	28
Карпати	7	2	7	26—23	23
Металург Зп	5	5	6	20—23	20
Металург М	5	4	7	15—19	19
Таврія	4	7	5	14—17	19
Металіст	3	5	8	12—25	14
Кривбас	3	5	8	15—25	14
Ворскла	3	3	10	11—22	12
НИВА	2	3	11	17—35	9
СТАЛЬ	1	4	11	11—28	7

«Шахтар», виступаючи вдома, втратив дуже важливі два очки, яких у підсумку йому може забракнути в суперечці за чемпіонське звання. Гірники впродовж зустрічі мали незаперечну перевагу. Однак втілити її в перемогу не спромоглися. А от команда Мирона Маркевича показала непоганий вишкіл, організувавши щільну оборону й успішну гру на контратаках.

Не допомогли рідні стіни і «Металістові». Перший тайм у Харкові був не видовищний і нудний. І пояснити це не важко. Господарі те й робили, що руйнували і заважали суперникові, часто порушували правила. Тому суддівський свисток майже не замовкав.

А от після перерви сталося те, що мало статися. Футболісти «Металіста», які поступалися динамівцям у функціональній підготовці, помітно втомилися. А чемпіон включив додаткові швидкості, що йому одразу принесло матеріальну перевагу.

Отже, «Динамо» після цього туру стало одноосібним лідером. І всі ми з нетерпінням чекатимемо поєдинку 7 квітня в Києві, на НСК «Олімпійський», в якому лідер прийматиме «Шахтаря». Початок зустрічі — о 19.00. Кажуть, що донецькі прихильники футболу забронювали вже 20 тисяч квитків. Гадаємо, не залишаться осторонь і київські вболівальники...

Першість країни. Перша ліга. 20-й тур. **«Чорноморець» — «Металург». 2:1. ЦСКА-2 — ФК «Львів». 1:2. «Зірка» —ФК «Вінниця». 0:0. «Дніпро-2» — ФК «Миколаїв». 0:0. «Прикарпаття» — «Закарпаття». 3:1. ФК «Черкаси» — «Спартак». 0:1. «Борисфен»— «Буковина». 3:1.**

Добірку підготував Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Перша ракетка світу, швейцарка Мартіна Хінгіс звернулася до суду Майамі (США) з позовом на Дубравка Райчевича, котрий, за словами спортсменки, переслідує її, надсилає листи з погрозами.

***На знімку**: тенісна зірка в залі суду.*

Фото АП.

Провінція буття і свідомості

2. Спадкоємність поколінь

Репортер

Простора палата. Дід у жовтій «африканській» піжамі з недопалком «Прими» в роті збирається на прогулянку. Це — офіційною мовою встановленого розпорядку дня. А так — просто на призьбі посидіти під весняним сонечком. Його колега по палаті — сухорлявий дідусь з хрестом на шиї — поправляє ковдру на своєму ліжку під образами. Це їхній дім, їхній побут, їхнє життя. Іншого вже не буде.

Будинок престарілих села Чорна районного значення. Велика хата для старих. Тут тепло, світло і годують безплатно. Що викликає деяку заздрість в односельців. У селі ось уже четвертий місяць після стихійного лиха немає світла. А в будинку престарілих свій генератор — допомога італійського уряду потерпілим. А ще тут нові матраци, постільна білизна і килими.

У будинку двадцять мешканців: 6 чоловіків і 14 жінок. Наймолодша мешканка — 1951 року народження, старшій — 90 років. Тут живуть самотні пенсіонери, які волею долі залишилися без житла, без сім'ї, без догляду дітей. У кожного своя сумна історія.

За бабусею Євдокією 12 років доглядали діти, а потім здали до будинку престарілих. Чому? — нянечка Катя не знає, а питати незручно, адже для бабусі це — трагедія...

— У цьому будинку престарілих живуть самотні старі люди: в одних немає рідних, в інших — житла, — розповідає директор Красноокнянського територіального центру обслуговування самотніх непрацездатних громадян Галина Вакарчук. — Є такі, яких не в змозі утримувати їхні діти-інваліди. Є покинуті.

Та їх про це краще не запитувати. У відповідь вони плачуть. Плачуть, як діти.

* * *

У Балтській школі-інтернаті для дітей із затримкою розумового розвитку навчаються 282 дітей з усієї області, з них 150 — сироти.

У дитячих спальнях пахне сирістю, на стелі — плями плісняви. На тумбочці вишикувався ряд «іменних» 250-грамових баночок, у кожній — зубна щітка, паста, гребінець для волосся.

Дев'ятикласник Сергійко Тимошенко — балакучий, розважливий хлопець з уважними очима і рум'яним, трохи зіпсованим «заячою губою» обличчям. Він — сирота. З одеського дитячого будинку «розподілився» у балтський спецінтернат.

— Як вам живеться? — запитую.

— Під час стихійного лиха було погано. Та потім ми своїми руками, своєю працею все відновили, — гордо, по-дорослому пояснює мені Сергій.

— Ким ти хочеш стати? — ставлю традиційне «доросле» запитання.

— Ой, у мене на прикметі дуже багато гарних професій. Але я, мабуть, піду на кухаря вчитися. Хочу готувати смачні рулети. Коли ми влітку відпочивали з інтернатом у Затоці, нам директор дозволяв самим готувати.

У подвір'ї інтернату — Свято-Успенський собор. Сергійко розповів, що багато інтернатівців ходять у церкву на службу, моляться за своїх близьких (у кого вони є), за свою школу, вчителів.

Цього дня в інтернаті стрічали високих гостей. Діти були красиво одягнені, співали, читали вірші. А потім за воротами своєї альма-матер без курток на холодному вітрі співали у спини делегації, яка від'їжджала, пісні про щасливе дитинство.

А чи справді це — щасливе дитинство? Чи так його бачать дорослі?

Ольга ВАУЛІНА.

Одеська область.

Залишайтеся з «Голосом»

Вода й ліс — державні

Чи підлягають розпаюванню землі водного та лісового фондів?

Вадим ЛЯШЕНКО.

Миколаївська область.

У ході реалізації указу Президента України «Про невідкладні заходи щодо прискорення реформування аграрного сектора економіки» від 3 грудня 1999 р. № 1529/99 треба враховувати, що під час реформування підприємств та створення різних типів господарських структур на засадах приватної власності на землю і майно ліси та водні об'єкти згідно з чинним законодавством паюванню не підлягають, оскільки вони є власністю держави.

Відповідно до статей 77, 79 Земельного кодексу України землі лісового та водного фондів можуть надавати колективним сільськогосподарським підприємствам, сільськогосподарським кооперативам, радгоспам, іншим підприємствам, установам, організаціям і громадянам лише у тимчасове користування для сільськогосподарських цілей (сінокосіння, риборозведення).

Отже, землі лісового та водного фондів можна лише орендувати. Для розв'язання питання про надання в оренду такої земельної ділянки треба звернутися до районної чи міської ради депутатів, в адміністративному підпорядкуванні якої є район.

Марина КОВАЛЬЧУК.

Ініціативи

Безплатний «Захист»

Кам'янська районна громадська спілка «Захист» безплатно надає юридичну допомогу, зокрема малозабезпеченим, пенсіонерам й іншим громадянам. «Захисники» також проводять «дні відкритих дверей» у селах району. А кожної п'ятниці з 13.00 до 15.00 задіяно «телефон довіри» (тел. 2-27-89).

Федір ЛЮДНИЙ.

Черкаська область.

Не соняшником єдиним...

Врожай-2001

На Донеччині планують зібрати на 70 відсотків більше зерна, ніж торік

Під зернові в області буде відведено понад 700 тисяч гектарів, повідомили в обласному управлінні сільського господарства. Із них половину з осені засіяно озиминою, стан посівів, за твердженням фахівців, особливої тривоги не викликає.

Згідно із розробленою програмою «Зерно Донеччини 2001—2004», вже цього року його виробництво збільшиться до 1,7 мільйона тонн, а в перспективі сягне двох мільйонів тонн. При цьому середня врожайність очікується на рівні 28 центнерів з гектара. Збільшення площ, відведених під злаки, покликане вплинути на повальне захоплення господарств соняшником та ігнорування сівозмін.

Прогнози обіцяють ранню та дружну весну, і селяни намагатимуться вкластися в рамки агротехнічних вимог. На лінійці готовності техніка насамперед у південних районах: Новоазовському, Володарському, Першотравневому. А ось в Олександрівському, Артемівському та Ясинуватському районах із ремонтом запізнюються. Найгірше становище у приміських господарствах Єнакієвого і Горлівки, де, як висловлюються спеціалісти, трактори і посівні агрегати досі під парканом.

У посівну кампанію працюватимуть шість машинно-технологічних станцій та 15 механізованих загонів. В управлінні сільського господарства обіцяють, що насіння буде вдосталь. Так само, як і добрив: 20 тисяч тонн селітри готовий надати селянам горлівський концерн «Стирол», а фосфорні добрива — сумські хіміки. Вже підживлено п'ять тисяч гектарів озимини.

Тепла зима завдала зайвого клопоту землеробам: у грунті залишилося чимало шкідників. А тому ще однією обов'язковою статтею витрат стануть засоби захисту рослин. До речі, їхнє виробництво організоване на базі облагрохіму.

Після реформування КСП в області утворилися 584 нових господарства, диференціація яких цього року посилиться. Найупевненіше почуваються селяни, що знайшли потужних інвесторів, у ролі яких часом виступають промислові підприємства — донецька шахта імені Засядька та Маріупольський металургійний комбінат імені Ілліча. Останній, зокрема, придбав днями 30 комбайнів херсонського виробництва. А для тих, хто господарює на землі самостійно, щойно відкритий філіал державного підприємства «Украгролізинг» пропонує техніку в кредит.

За розрахунками економістів, збільшення виробництва зерна в області принесе господарствам прибуток у 170 мільйонів гривень.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

Фотофакт

Кондитерський цех Білоцерківського хлібокомбінату, що на Київщині, почав виробляти новий торт — «Романс для закоханих»

Фото Станіслава ЧЕРНІЯ (Укрінформ).

Скарби Великого Лугу від Чабаненка

Професору Запорізького державного університету доктору філології Віктору Чабаненку вручено Національну премію імені Дмитра Яворницького. Так поціновано створений В. Чабаненком історико-топонімічний словник «Великий Луг Запорозький». У ньому — понад 2,5 тисячі слів та власних назв. Це лінгвістичні, топографічні, археологічні, історичні, фольклорні та географічні дані про унікальний Великий Луг.

Свого часу у видавництві «Дніпро» В. Чабаненком видана збірка легенд і переказів, записаних ним самим та його студентами зі слів старожилів нашого краю — «Савур-могила». Незважаючи на свій 150-тисячний наклад, ця книга вже давно стала бібліографічною рідкістю. І ось під егідою Міністерства освіти й науки України побачило світ істотно розширене та доповнене подібне видання — «Січова скарбниця». У цій книзі, також підготовленій В. Чабаненком, зібрані новели про народні вірування, звичаї, побут з прадавніх до новітніх часів, легенди та перекази про козацьке Запорожжя та його лицарів, тлумачення походження багатьох географічних назв Півдня України. Власне, «Січова скарбниця» — своєрідна енциклопедія народного життя Нижньої Наддніпрянщини, вдало проілюстрована репродукціями робіт художників XVII—XIX століть.

Без сумніву, «Січова скарбниця» і словник «Великий Луг Запорозький» зацікавлять не лише вчителів, студентів-філологів чи школярів, а й усіх, хто не байдужий до нашої історії та мови і торує шлях до незамулених народних джерел.

Олександр АБЛІЦОВ.

Запорізька область.

Редактор номера Людмила КОХАНЕЦЬ.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 150000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».

Зам. 0311060.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції:
03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Засновник і видавець — Верховна Рада України